

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียน

นวมินทรราชูทิศ พายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายรังสฤษฏี เอี่ยมสะอาด

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกานดา ตปนียางกูร ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. สุรพล บัวพิมพ์

กรรมการ

อาจารย์องอาจ โฆษชุนหนันท์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนนวมินทรราชูทิศ พายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณาจารย์โรงเรียนนวมินทรราชูทิศ พายัพ ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 141 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายได้ผลสรุปการศึกษาดังนี้

ด้านภาวะผู้นำ พบว่าคณาจารย์มีความเห็นว่าเป็นมากที่สุดในเรื่องการมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาคือ ความสามารถในการประสานงานให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน และการยอมรับฟังความคิดเห็นของครู-อาจารย์ในหมวดวิชา

ด้านมนุษยสัมพันธ์ คณาจารย์มีความเห็นว่าเป็นมากที่สุดที่หัวหน้าหมวดวิชาควรมีลักษณะที่พึงประสงค์ในเรื่องการยอมรับฟังความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ในหมวดวิชา รองลงมาคือ เรื่องการรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และให้เกียรติยกย่องผู้ร่วมงาน

ด้านบุคลิกภาพ คณาจารย์มีความเห็นว่าเป็นมากที่สุดในเรื่อง การมีใจกว้างที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รองลงมาคือ มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ สำหรับในเรื่องมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสังคมได้ดี มีความเห็นว่าเป็นมากที่สุด

ด้านผู้นำทางวิชาการ คณาจารย์มีความเห็นว่ามีจำนวนมากในเรื่องการมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของหมวดวิชาเพื่อสนองตอบนโยบายการศึกษา รองลงมาคือมีความสามารถในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนของหมวดวิชา ตามลำดับ

ด้านการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์มีความเห็นว่ามีมากที่สุดในเรื่องสนใจร่วมแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนกับคณะครู-อาจารย์ในหมวดวิชา รองลงมาคือ ให้ความสำคัญกับการจัดประชุม ปรีกษาหารือครู-อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชาก่อนมอบหมายวิชาสอน และจัดตารางสอน และมีความเห็นว่ามีมากในเรื่องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีความรู้และทักษะในการจัดรายวิชาจากหลักสูตรได้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

ด้านการบริหารงานบุคลากร คณาจารย์มีความเห็นว่ามีมากในเรื่องกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ครู-อาจารย์ทุกคนในหมวดวิชาไว้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ ให้ความสำคัญกับการประชุม ชี้แจงในการปฏิบัติงานให้ครู-อาจารย์ในหมวดวิชาอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ในหมวดวิชา รวมกลุ่มปรึกษาหารือร่วมกัน ทำงานด้วยความเต็มใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามลำดับ

ด้านการบริหารงบประมาณและพัสดุ คณาจารย์มีความเห็นว่ามีมากในเรื่องมีความสามารถเสนอโครงการของหมวดวิชา เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม รองลงมา คือมีความสามารถในการประชุมวางแผนร่วมกับครู-อาจารย์ ผู้สอนเพื่อเตรียมการจัดหาวัสดุ คุรุภัณฑ์ให้ทันตามกำหนด และส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ผู้สอนและนักเรียนใช้วัสดุอย่างประหยัด และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

Independent Study Title	Desirable Characteristics of Department Heads, Nawamindrachudhit Payap School, Chiang Mai Province		
Author	Mr. Rungsarid Aeamsaard		
M.Ed.	Educational Administration		
Examining Committee	Asst. Prof Dr. Suganda Tapaneeyangkul		Chairman
	Lect. Dr. Surapol Boapimp		Member
	Lect. Ong-Ard Kosashunhanan		Member

Abstract

This study attempted to identify one secondary school department heads' desirable characteristics. All 141 teachers of this school, Nawamindrachudhit Payap School, Chiang Mai Province, were asked to respond to the prepared questionnaire with items relevant to the topic under investigation. Collected data were subsequently analyzed using frequency, percentage, average and standard deviation.

Findings were as follows:

As regards leadership the most desirable characteristic was responsibility and accountability to the assigned tasks. That was followed by ability to coordinate various parties to work together and openness to ideas and opinions put forth by all colleagues in the department (s).

As regards human relations the above openness was considered the most desirable characteristic, followed by openness to ideas and opinions put forth by others outside the department (s) and honoring colleagues.

Regarding personality open-mindedness was again cited as the most desirable characteristic, followed by ability to control temper when interacting with others.

As regards instructional leadership characteristics deemed highly desirable were ability to tailor department instructional programs and activities to educational policy requirements, to constantly evaluate work performance, and knowledge and competency in analyzing data pertaining to department instructional situations, respectively.

As regards instructional management the characteristic considered most desirable was express interest in working together with department teachers in order to solve instruction - related problems. This was followed by according importance to department meetings, consultations with department teachers prior to subject assignment and scheduling. Moreover, student-centered instruction knowledge and skills as well as ability to appropriately organize individual subjects as prescribed by the curriculum in congruence with the present context, student and local community needs were also cited as very necessary.

As regards personnel administration ability to clearly specify department teachers' functions and responsibilities was considered highly necessary. That was followed by articulately according importance to teacher meetings and regular clarification of department teachers' tasks and performance. Moreover, they were expected to encourage department teachers to work together closely and willingly, and to help one another.

As regards budget and inventory administration teachers regarded department heads' ability to propose department projects and obtain proper budget for their implementation as highly necessary. That was followed by the ability to meet and plan with department teachers with the purpose of procuring needed instructional inventories on time as well as to encourage both teachers and students to use them frugally in order to achieve stated instructional objectives.